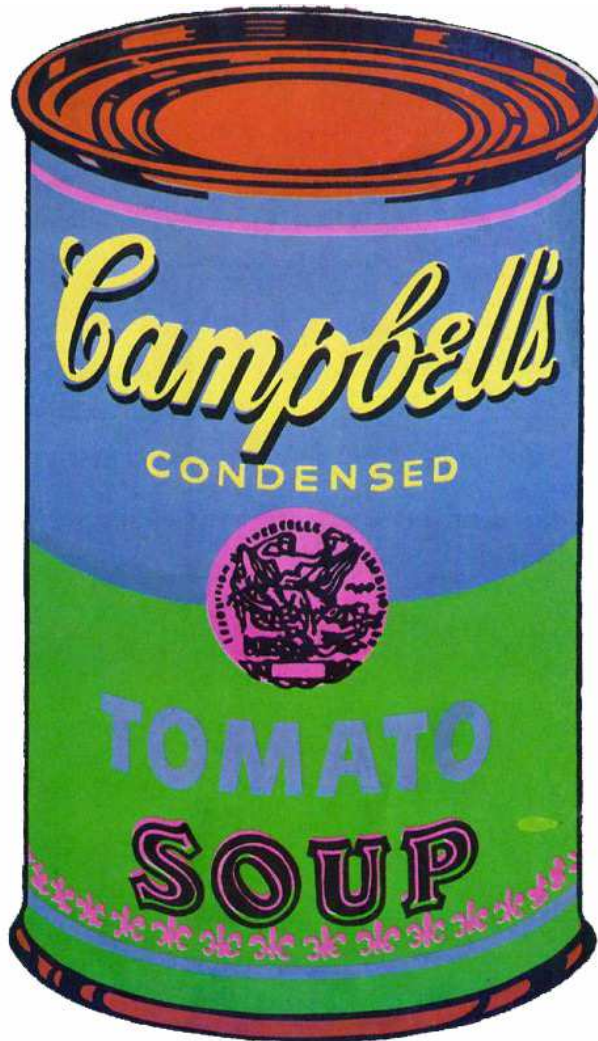


54.

Warhol, Sopa Campbell's



I. CATALOGACIÓ:

Títol: Sopa Campbell's

Autor: Warhol, Andy (1928-1987)

Cronologia: 1965

Localització actual: National Gallery of Art Washington; el Leo Castelli Gallery a Nova York

Estil: Pop Art

Tècnica: Acrílic i tinta serigràfica

Suport: Tela 92,1 cm x 61,6 cm.

Tema: llauna de sopa de tomàquet molt coneguda a EEUU que desmitifica l'art i el popularitza.

Tècnica: el descobriment del potencial de la serigrafia que permetia imprimir fotografies de la mida desitjada sobre llenços, va permetre produir en el seu estudi The Factory art en sèrie, la peça d'art deixa de ser única i singular.

La serigrafia és un procediment d'estampació, es realitza mitjançant estergit, a través d'un teixit porós (gasa), pel que una rasqueta per pressió fa passar la tinta o pintura. Pot imprimir-se sobre gran varietat de materials (teixits, anuncis, ...).

II. ANÀLISI FORMAL

Elements plàstics:

- **Dibuix:** marcat, delimita clarament les formes, i especialment és present en allò que es vol destacar.

- **Color:** en comparació amb la llauna original, 1) l'artista relega el color vermell a la part metàl·lica, les extremitats del pot, 2) dóna el protagonisme cromàtic al blau brut (en lloc del vermell habitual); 3) el verd àcid en la meitat inferior (en lloc del blanc); 4) el rosa per a l'escut de l'Exposició Universal (en lloc del groc), fa d'ombra de les lletres "SOUP", i per a les sanefes; 5) el color groc per a les paraules "Campbell's" (vorejada per un filet negre) i "condensed" (en lloc del blanc). El resultat és una llauna colorista que té poc a veure amb la sobrietat de l'original.



Cada cop que Warhol pintava una nova llauna de sopa canviava els colors i/o els motius, de manera que la diferenciava de la resta. Primer pintava a mà, i després usava la serigrafia que homogeneïtzava el color.

- **Llum:** els colors brillants i homogenis donen una llum artificial al quadre.

La composició: tancada, superficial, simètrica i centrípeta.

Imatge totalment plana i sense profunditat, prescindeix de les lleis de la perspectiva, de manera que resulta incongruent la visió aèria que mostra tota la superfície de la part superior, i la frontalitat de les lletres impreses de la llauna. Amb tot, la llauna reproduïx amb fidelitat el model original. La idea és clara, la reproducció gelada i distant d'una imatge preexistent.

- **Ritme:** repetitiu, força determinat pels contrastes de colors.

- **Temps:** anecdòtic, un objecte quotidià d'un moment de consum determinat.

Estil. Pop Art (Art popular), reacciona contra l'expressionisme abstracte, i destaca als anys 60 el valor iconogràfic de la societat de consum, els temes es troben en el poble i l'objecte és més important que el subjecte.

Els objectes en sèrie, els cartells, les imatges, ... són el tema principal, mitjà d'expressió de la societat de consum.

Art d'urbà, urbanita, industrial, se situa al marge de la natura.

S'apropia de les imatges comercials per utilitzar-les com una crítica a la societat de consum, bé que s'inspira en la cultura de masses, en la publicitat.

Tendència realista, fàcil de llegir, però també freda, impersonal, i sense cap missatge aparent.

Desmitifica l'art, i porta els objectes més populars (llaunes, ampolles, estrelles, ...) als museus.



Models i influències. Andrew Warhola, (1928 Pittsburgh - 1987 Nova York), va ser un pintor estatunidenc i una figura central del moviment conegut com a pop art. Després d'una reeixida carrera com a il·lustrador comercial, Warhol es va fer famós en tot el món pels seus treballs com a pintor, cineasta, productor musical, escriptor i escultor. El 1963 funda "The Factory", un estudi famós per reunir artistes del "underground" de Nova York, i

comença a produir en sèrie a partir de la serigrafia. Va ser una important figura pública coneguda per la seva pertinença a cercles socials molt diversos que incloïen des de persones bohèmies que vivien al carrer fins a distingits intel·lectuals, celebritats de Hollywood, gent adinerada i aristòcrates.

El treball de Warhol, malgrat les múltiples crítiques oposades, ha estat objecte després de la seva mort de nombroses exposicions, llibres i pel·lícules. En general, Warhol està reconegut com un dels artistes més famosos del segle XX, de manera que va aconseguir molt més que el que havia estat el seu gran somni: «Ésser famós durant 15 minuts».

A finals dels anys 50 apareix un moviment en Anglaterra i Estats Units conegut com Pop Art. Triomfa en EEUU, i té molts seguidors entre la gent jove. Fou captat fàcilment i per això tingué tan d'èxit en un públic ampli. Els artistes volien fer front a altres corrents artístiques minoritàries, que exigien un públic entès i erudit, com l'irracionalisme,... La civilització de consum es converteix en objecte artístic. La finalitat consistia en descobrir per a l'art tot el que fins aleshores havia estat considerat indigne, trencant amb tots els tabús. Es vincula amb el dadaisme, perquè es tracta de "ready made", objectes llestos per a ser utilitzats, només hi ha que descontextualitzar-los.

Per a **Andy Warhol** l'art és un article de consum més, afirmant que "*el significat de la seva obra està en la superfície, i darrere d'aquesta no hi ha res*". On comencen i on acaben l'art i la cultura de masses? Segons Rober Hughes, Warhol utilitzava la forma de producció de les llaunes de sopa per produir les

seues pintures, imitant el procés de la cultura de consum. La seva obra ve a ser una reacció contra els drets d'autor, i contra la singularitat.

Es va basar en els collages de **Robert Rauschenberg**, on agafava retalls d'imatges de la cultura popular i de la tecnologia. També va buscar en **Jasper Johns** que havia fet de pont entre *l'expressionisme abstracte* i el *pop art* amb temes mundans com números, dianes i banderes.

III. INTERPRETACIÓ

Contingut i significat. Tema: els temes són sempre productes comercials (Sopa Campbell's, Coca-cola, el detergent Brillo...), personatges de l'espectacle (Marilyn Monroe, Liz Taylor, Elvis...), líders polítics (Mao, el Che..) i alguns símbols típics com la Llibertat.

Explora les relacions entre l'art i la cultura popular; desmitifica temes com la fama, la mort, i alhora exalta la vida banal, la quotidianitat i la impersonalitat. També, les representacions artístiques de les sopes Campbell's es constitueixen en una protesta contra l'art institucionalitzat que és fora de l'abast del públic, i que moltes vegades és venerat sense que s'hi faci cap reflexió ni cap crítica.

A través de la llauna de sopa denunciava, el problema de la comunicació en la societat tecnològica: la imatge representada (una conserva) era un objecte de consum, devorador de la pròpia individualitat.

Wharhol estudia els efectes de la repetició de les notícies. Estudia com les imatges notícia són digerides per l'inconscient, s'esquemmatitzen i es transformen en eslògans visuals.

- *Encàrrec i recepció:* als 32 anys tenia èxit com a publicista a New York. És la seva formació com a publicista la que féu que fos considerat l'artista que millor havia sabut copsar la societat americana dels anys seixanta.

Funció: il·lustrativa d'una reacció estètica, el Pop art com el seu nom indica pretén trencar la frontera entre art i vida i aconseguir que els objectes d'ús popular i quotidià entrin als museus.

Ideològica: l'expressionisme abstracte implicava una reivindicació de la masculinitat que derivà cap al masculisme; el pop art, en canvi, és un moviment que neix de l'ambient gai.

Lúdica: queda clar que són quadres fàcils de contemplar i d'admirar.

Context:

El context era el de la civilització tecnològica, el de la societat de masses nord-americana, el del pragmatisme i l'absència de tota crítica.

La mercaderia està present en el somni de l'home de classe mitja americana com a motor de tots els desitjos. A tot això contribueixen els mass media,

situant l'art com a exhibicionisme d'aquell somni. L'art es transforma en una pràctica indolora que no apel·la a la subjectivitat de l'artista.

Vegi's pràctica 1950 Món. EUA.

Documentals.

Absolut Warhola (2001), del director polonès Stanislaw Mucha, retrata la vida de la família de Warhol a la seva ciutat natal, a Eslovàquia.

Andy Warhol: A Documentary Film (2006) és una pel·lícula-homenatge dirigida per Ric Burns el 2006.